

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

*De herfst is een tweede lente,
waarbij elk blad een bloem wordt.*

(A. Camus)

Beste rozenvriend,

We naderen langzaam het einde van deze uitzonderlijk zonnige en warme zomer. 's Morgens en 's avonds was het aangenaam vertoeven in de tuin om de rozen en andere lievelingsplanten te bekijken. Dan ging het nog om even onkruid te verwijderen en bloemen die er niet meer zo mooi uitzagen af te knippen. 's Namiddags werd het warm, heel warm en kozen we een plaatsje in de koelte, onder een boom of binnen. Veel zon en nauwelijks regen zorgde voor de droogste zomer sinds tientallen jaren. Deze zomer was een zware test voor de droogtebestendigheid van planten. We merkten wel op dat rozen die al enkele jaren goed ingeworteld zijn, goed bleven bloeien.

Rozenvrienden is dit jaar begonnen aan haar tiende jaar van activiteiten. Voorbij maand vierden we dit al met een BBQ in het Sint-Jansbergklooster in Zelem. Enkele leden vroegen om hierover een verslag te maken. Ze vonden vooral het herinneringsmoment aan de overleden leden pakkend. Lut De Haes brengt een verslag uit over het rozenfeest in Lottum. Daar werd een Pheno Geno roos gedoopt : 'André Rieu'. In juli 2016 bezochten we de Luxemburgse rozenvrienden. Toen hadden ze al de basis gelegd voor een rosarium met Luxemburgse rozen, rozen die ontstaan zijn of gedoopt zijn in Luxemburg. Nu is dit rosarium uitgegroeid tot een heel mooie rozentuin waarover Mireille Steil, vicepresident van de World Federation of Rose Societies een tekst geschreven heeft. Berna vertaalde die voor ons. Dit jaar vindt weer de grote plantenshow Floriade plaats. Er staan heel veel rozen, waaraan de Cultuurgroep Rozen en Rozenonderstammen ons herinnert. Dirk Milis vertelt ons het verhaal rond de 'Park Abbey rose'. De zomer is ook de periode voor rozenkeuringen in het noordelijk halfmond, de natuurlijke oorsprong van de rozen. We berichtten reeds over de keuring in Kortrijk. Dirk Vandromme geeft hierover een uitgebreid verslag. Natuurlijk mag een verslag over de keuring in Le Roeulx niet ontbreken.

We vernamen het overlijden van Werner Noack, de stichter van het bedrijf 'Noack Rosen'. Hij werd op 19 mei 1927 geboren in de omgeving van Dresden. Dit was een streek waar veel armoede heerste. Hij

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

'Heidetraum'

werd op zevenjarige leeftijd wees en moest samen met zijn drie zussen in een landbouwbedrijf werken. Toch slaagde hij erin om in 1944 zijn opleiding in de tuinschool af te werken. Hij werd op het einde van een gevangenschap in Rusland, wegens ziekte, vrijgelaten en wilde als kweker verder werken. Daarom vluchtte hij naar West-Duitsland. In 1953 begon hij met een kwekerij voor houtige gewassen en in 1957 startte hij met het veredelen van rozen. Hij wilde geen fungiciden of insecticiden gebruiken op zijn proef- en kweekvelden en veredelde sterke en ziektevrije rozen. Hij werd de trendsetter voor het veredelen van heel gezonde rozen,

rozen die zonder problemen konden toegepast worden in tuinen. 'Heidetraum' werd in 1988 uitgebracht en verdiende in 1990 het ADR-kenmerk. Het werd in 2021 verlengd, wat nogmaals de kwaliteit van deze roos beklemtoont. 'Heidetraum' is zeker het boegbeeld van het bedrijf Noack Rosen. Werner Noack overleed op 19 juli 2022.

Onlangs heeft Roger Willeghems zich teruggetrokken uit het bestuur en wegens een familiale bedrijfsactiviteit verontschuldigde hij zich voor onze feestactiviteit. Hartelijk dank, Roger, voor uw inzet voor Rozenvrienden.

10 jaar Rozenvrienden: BBQ in Sint-Jansbergklooster in Zelem

Foto: Marcel Engelen

72 leden kwamen samen in het Sint-Jansbergklooster in Zelem voor een BBQ als aftrap van het tweede lustrum van Rozenvrienden. We zijn inderdaad aan ons tiende jaar begonnen. Het werd een feest van vrienden met één sterke gemeenschappelijke interesse: rozen.

Op 11 december 2012 kwamen Robert, Luc, Hugo, Tony en Mady, Gust en Blanche, Theo en Christiane en Berna samen in Ophoven. Greta en ikzelf waren verontschuldigd, maar waren

van in het begin geïnteresseerd. Daar werd de basis gelegd voor Rozenvrienden. Ook werden de eerste activiteiten gepland. Dat waren de snoeilessen van maart 2013 bij Luc, op het kerkplein in Geistingen en in de tuin van Gust en Blanche.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

13 april 2013 werd onze vereniging dan echt boven de doopvont gehouden. Vandaar dat ons werkingsjaar steeds op 1 mei begint. 14 leden waren aanwezig op de vergadering en kozen een voorlopig bestuur. Enkel van deze leden vormen nu nog steeds de kern van het bestuur van Rozenvrienden. De eerste activiteit die we planden was de memorabele daguitstap naar de tuinbeurs in Courson op 18 mei 2013. Dat werd onze eerste dagreis. Elk jaar organiseren we minstens een dagreis en een meerdaagse reis. Enkel COVID kon daar een stok voor steken.

Snoeien bij Gust en Blanche is intussen een jaarlijkse traditie geworden. Rozenvrienden hield en houdt ook jaarlijks twee interessante voordrachten. Tijdens alle activiteiten leerden we veel over rozen, hadden we veel plezier samen en werden de vriendschapsbanden steeds sterker. Bij één van onze volgende activiteiten zullen we een beeldoverzicht over 10 jaar Rozenvrienden maken.

Rozenvrienden telt nu 174 leden. Het huidige bestuur bestaat uit Berna, Gust, Robert, Theo, en mezelf. In het beginfase was ook Miet bestuurslid. Hiervoor en voor de blijvende medewerking bedanken we haar. Voor hun jarenlange inzet danken we Hugo en Alda en Tony en Mady.

Veel leden spanden zich in om van elke activiteit een succes te maken en Rozenvrienden uit te bouwen tot een stevige vriendenkring. Hun hulp maakte van deze activiteiten een succes en van Rozenvrienden een goede vereniging. Het bestuur bedankt hen hiervoor van harte.

'New Dreams'

Om 3 uur hielden we een kort herdenkingsmoment voor overleden leden in de rozentuin van het klooster. We plantten er de heesterroos 'New Deams' van Martin Vissers en dachten aan Armand Gemis, Emiel Nijs, Louis Vandevoot, Hugo Dörge, Martin Luyten en Mia Maes, Aloïs Claes en Julia Serneels, Louis Huybrechts en Maddy Bekaert, Hilda Winnen-Rodiers, Rosa Antheunis, Richard Munters, Erik Friant-Vanbruggen, Alfons Reynaerts en François (Cisse) De Reu. Later zullen we bij deze roos een herdenkingsplaatje plaatsen.

Daarna splitsten we in twee groepen: een groep bezocht het eeuwenoude klooster onder begeleiding van Myriam Jamaers en de andere groep maakte een wandeling door de rozentuin onder begeleiding van Martin Vissers. Beiden vertelden boeiend over zowel de geschiedenis van het klooster als de verschillende soorten rozen.

Daarna kwamen we weer samen voor het dessert en een kop koffie. Tijdens dit samenzijn dankte het bestuur in naam van alle leden Alda en Hugo en Mady en Tony voor de langdurige en daadwerkelijke steun aan onze vereniging.

Foto: Marcel Engelen

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Hugo is, spijtig genoeg, niet meer in ons midden. Hij overleed op 8 januari 2021 tijdens de Covid isolatieperiode. Hem bezoeken was dus uitgesloten, ook al hadden we hem heel graag 'dank u voor alles' gezegd. Dit uitgesteld dankwoord is zeker zo oprecht. Van in het begin hielp hij bij verschillende taken. Hij droeg veel bij aan de organisatie van de meerdaagse reizen en dagreizen en hielp mee aan onze gewaardeerde nieuwsbrieven en bij alle activiteiten. Ook Alda hielp mee aan alles wat we deden. Haar inzet bij de praktische voorbereiding van de vergaderingen en haar passie voor mooie foto's doet ons veel plezier. Tony heeft om persoonlijke redenen zijn mandaat als bestuurslid vrijgegeven. Hij heeft heel hard gewerkt voor Rozenvrienden. We kennen hem vooral als kasmeester, maar bij de voorbereiding en de organisatie van alle activiteiten was hij onmisbaar. Ook hielp hij jaarlijks mee bij de rozenverkoop in Rivierenhof. Die was heel nuttig voor onze kassa. Voor wie het niet wist: hij was tot voor kort de drijvende kracht achter de bestelling van de taarten voor de vergaderingen en stelde ook voor dat we deze viering hier zouden doen in het Sint-Jansbergklooster. Mady, jouw stille hulp in de keuken en de bediening werd sterk gewaardeerd. We boden hen enkele kleine attenties aan als uitdrukking van dank van alle rozenvrienden.

Tot slot dankte de voorzitter in naam van alle rozenvrienden de huidige en gewezen bestuursleden voor hun jarenlange belangeloze inzet die van deze verenging een mooie vereniging maakt.

Rozenfeest in Lottum:

André Rieu krijgt eigen roos in Lottum

Op de warmste dag van het jaar – zondag 15 augustus – reden we naar het rozendorp Lottum voor het Rozenfeest. Ondanks de warmte was het zeker de moeite waard.

Door een gebrek aan vrijwilligers was het dit jaar een compacter evenement. Het was geen Rozenfestival meer, wel een Rozenfeest in 'De Rozenhof'.

Er kwam die dag hoog bezoek.

Ondanks dat André Rieu op 15 augustus 47 jaar getrouwd was en een deel van het feest thuis moest missen, kwam de bekende violist en orkestleider toch naar Lottum. Hij was er 30 jaar geleden op het rozenfestival komen optreden en dat was hem altijd bijgebleven.

André Rieu kreeg er ter ere van het honderdjarig bestaan van de rozenfeesten een roos naar zich vernoemd. In een volle tent bij het feest van de roos doopte Rieu zijn eigen roos. Er is ook al een paarse tulp naar Rieu vernoemd.

De "André Rieu roos" is de eerste roos in de reeks 'Sense of Love'. Vier van de vijf zintuigen zijn bij deze roos aanwezig : ruiken, voelen, zien en smaken. Men koos voor André Rieu omdat de muziek van Rieu het vijfde zintuig (horen) toevoegt en zo de roos volledig maakt.

André Rieu ontvangt de doopakte

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Het is een rode grootbloemige hybride roos. Het is een geurende roos met citroenaroma in de boventoon. De roos is ziekteresistent en geschikt voor alle klimaten. De veredeling duurde bijna 10 jaar en gebeurde in Servië door Biljana Bozanic Tanjga van 'Pheno Geno Roses'. De roos wordt vermeerderd door Frank Coenders in Grubbenvorst (NL). Binnenkort zal de "André Rieu Rosa" in tuincentra verkrijgbaar zijn.

Een bezoek aan 'De Rozenhof' is zeker een aanrader voor iedereen die van rozen houdt.

Lut De Haes

Welkom in Rozentuin 'Château de Munsbach'.

Luxemburg, een mooi klein land, verankerd in het centrum van Europa, was op het einde van de 19e eeuw gekend als het "Rozenland".

Alles begon met Jean Soupert, die één van de 'Bekende Rozenkoningen' werd. Hij is geboren in Luxemburg in 1834. Op 12-jarige leeftijd begint hij met zijn studies en in deze eeuw was het de gewoonte voor de Luxemburgse tuiniers in opleiding om een 'Tour de France' te maken. Tijdens zijn verblijf bij de Franse rozenkweker Pastoret heeft Jean Soupert zijn kennis van de cultuur en het kweken van rozen verfijnd.

Bij zijn thuiskomst in Luxemburg ontmoet Jean Soupert zijn toekomstige medewerker, nl. zijn schoonbroer Pierre Notting, geboren in 1825. Beiden hebben de intentie om rozen te kweken. Na hun opleiding beslissen ze om hun eigen rozenkwekerij op te richten. Deze noemde "Soupert & Notting". Hun creaties 'Tour de Malakoff', 'La Noblesse', 'Souvenir de Pierre Notting', 'Eugen Fürst', 'Madame Jules Graveraux', 'Clothilde Soupert', 'Petite Léonie', 'Reine Marguerite d'Italie' en vele andere blijven bekend bij alle rozenliefhebbers.

Maar Soupert & Notting waren niet alleen op zoek naar exceptionele rozen, maar zij waren ook genieën op het vlak van marketing. In de 19e eeuw kochten vooral de aristocratie en de bourgeoisie regelmatig rozen voor hun parken en tuinen. Na een jaar van activiteit publiceert Soupert & Notting hun eerste catalogus met daarin 450 rozenvariëteiten. Zij hadden de beste contacten met de Franse kwekers. Zij breidden hun assortiment rozen uit met talrijke nieuwe eigen en buitenlandse creaties.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Zij breidden hun kwekerij op Limpertsberg uit; dat is een voorstad vlak bij het centrum van de stad Luxemburg. Het is een open site en de bodem is er zanderig en kleiachtig, condities die de groei stimuleren van gezonde rozen, die zeer resistent zijn aan ziekten. Zij verkochten hun rozen in heel Europa, zelfs in Argentinië en aan het hof van Brazilië. De sjah van Perzië en de tsaar van Rusland behoorden eveneens tot de klanten van Souper & Notting.

In hun rozenkwekerij werden talrijke Luxemburgse en bekende Duitse rozenkwekers gevormd. In Luxemburg werden "Les Frères Ketten", "Gemen et Bourg" en "Jean Baptist Lamesch" zeer goede kwekers.

De rozentuin van Munsbach

Tijdens de beste jaren van de Luxemburgse rozenproductie, "La Belle Epoque", hebben zij per jaar meer dan 6 miljoen rozen geëxporteerd over de ganse wereld.

Vandaag zijn er geen rozenkwekers meer in het Groothertogdom Luxemburg, maar de vereniging de "Lëtzebuurger Rousefrënn" (Luxemburgse rozenvrienden) is gepassioneerd door deze nationale geschiedenis van de roos die begon in 1855 en zij wenst de nagedachtenis te behouden van deze historische passie. Het is daarom dat onze vereniging, die opgericht werd in 1980, als doelstelling heeft om zoveel mogelijk oude rozen te vinden die ontwikkeld zijn in ons land door onze wereldbekende kwekers. Wij willen de oude rozen beschermen en bewaren voor de toekomstige generaties.

Plan van de rozentuin van Munsbach

Op deze opmerkelijke plaats, in het park van Château de Munsbach, dat gesitueerd is op 10 km ten oosten van de stad Luxemburg, verzamelen wij alle historische rozen die gekweekt en gedoopt zijn in Luxemburg. Het voornaamste doel van deze rozentuin is om een vrij toegankelijk park te creëren, waar we het patrimonium van de Luxemburgse rozen samenbrengen en bewaren.

Hier gaat de reis door de geschiedenis van de rozen van het centrum van de tuin naar de buitenkant. De 740 rozen in 146 variëteiten zijn geplant in een chronologische volgorde en zijn omringd door heel veel andere planten. Hierdoor is de rozentuin permanent in bloei.

Onze rozentuin wordt ondersteund door de leden van onze vereniging en door de gemeente Schuttrange en is vrij toegankelijk voor het publiek. Hij wordt regelmatig onderhouden en er worden verbeteringen aangebracht door onze vrijwilligers.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

De geschiedenis van het kasteel van Munsbach gaat terug tot 1775 toen Luxemburg werd geregeerd door het regime van Oostenrijk. Talrijke belangrijke families en politieke personen speelden aan het hof een belangrijke rol voor onze geschiedenis. De families Von Biber, Thorn, Funck-Brentano, Von Sherf, Le Jeune en de Ligne ontwikkelden dit prachtige park en zijn lanen.

Ons rest alleen nog om de bezoekers aangename momenten te wensen bij ons in dit charmante kader.

www.rousefrenn.lu .

(Wij waren met de Rozenvrienden in het verleden bij hen te gast en werden die dag supergoed ontvangen).

Vertaald door Berna

Het originele artikel van Mireille Steil verscheen in *Roses et Roseraies* 114, juni 2022,

Le Bulletin de l'Association de la Roseraie du Val de Marne

Uit de nieuwsbrief van de Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen
Persbericht van 1 september 2022.

Nog volop bloemen in rozentuinen op Floriade

Na een zomer met veel zon, hoge temperaturen en neerslagtekort, is nog volop bloei te zien in de rozentuinen van de Cultuurgroepen voor Rozen en Rozenonderstammen op de Floriade. De geur en kleur van de rozen trekt veel bezoekers naar de tuinen. Vrijwilligers van de Nederlandse Rozenvereniging en de Cultuurgroep doen het onderhoud en staan geïnteresseerden te woord.

De Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen onder Anthossecretariaat en van de LTO Vakgroep Bomen, Vaste planten en Zomerbloemen hebben gezamenlijk twee rozentuinen gerealiseerd. Eén is gericht op de consumentenmarkt, de ander op de institutionele markt. In de laatste zijn bijvoorbeeld grotere vakken met één rozenvariëteit te zien. Voor bezoekers staan informatieborden over de inzendingen met thema's als biodiversiteit en onderhoud met een verwijzing naar de website roses4gardens.

Rozentuin op de Floriade

Goede zorgen

Met als hoofdthema 'Roses, a jewel for your garden, with love' en 'Roses for sustainable green cities, with love' wordt de bezoeker overtuigd van het feit dat rozen in de stad van de toekomst niet mogen

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

ontbreken. “Dat rozen heel goed bestand zijn tegen droogte en hitte, hebben we in dit jaar met deze tuinen wel bewezen”, aldus Hetty Crooijmans, voorzitter van de Cultuurgroep onder Anthos-secretariaat en trekker van de inzendingen. Ze is tevreden met het resultaat. “De rozen gingen later de grond in dan gepland, maar gelukkig is het helemaal goed gekomen. Dat is te danken aan de goede grond op het Floriadeterrein, maar vooral ook aan de goede zorgen van alle vrijwilligers en het groenteam van de Floriade die ons op allerlei gebied steunt. Ook zijn we blij met de kwekers die rozen en andere gewassen beschikbaar hebben gesteld en het transport hebben geregeld.”

Pitches

Op 1 en 2 oktober zijn kwekers van de inzendingen aanwezig en zullen ze gedurende die dagen pitches geven over onder meer de relatie tussen rozen en biodiversiteit. Crooijmans: “Een bezoek is zeker de moeite waard. Zodra je in de buurt van de rozentuinen komt, komen de rozengeuren je tegemoet. In onze inzendingen vind je ook combinaties van rozen met andere gewassen, zoals vruchtbomen en vaste planten.” De Floriade is nog tot en met 9 oktober te bezoeken.

Nota: De Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen is een zelfstandige Vereniging in Nederland. Het secretariaat is bij Anthos ondergebracht.

Rosa ‘Park Abbey Rose’

De Abdij Van't Park te Heverlee is iets speciaal, het is de best bewaarde abdij van de Nederlanden. Helaas bevond dit prachtige erfgoed zich in erbarmelijke staat en een volledige restauratie drong zich op. In 2011 kreeg de stad Leuven de abdij in erfpacht en vanaf toen ging het snel. De Vlaamse regering stelde maar liefst 35 miljoen euro beschikbaar en in 2013 begonnen de werken die tot 2025 zouden duren. Een lange restauratie, ja, maar het resultaat zou fantastisch zijn.

In 2021 zouden de Premonstratenzers (Norbertijner orde) 900 jaar bestaan en Zeger Debyser, voorzitter van de vrienden van de Abdij Van't Park, vroeg aan de leden om eens na te denken over wat wij als vrienden van de abdij konden doen om dat te vieren.

Als rozenfreak én als katholiek hoefde ik eigenlijk niet lang na te denken: We schenken de abdij een eigen roos. De roos heeft altijd een prominente plaats ingenomen binnen het katholicisme en in de Middeleeuwen hadden de kloosters en abdijen bijna altijd rozen in hun tuinen omwille van hun medicinale eigenschappen, denken we maar aan Rosa gallica ‘Officinalis’.

Zeger was onmiddellijk dolenthousiast en vroeg me om ermee aan de slag te gaan. Wie in Vlaanderen rozen zegt die zegt Lens Roses; dus in maart 2018 contacteerde ik Ann en Rudy Velle. Ook zij waren enthousiast en we spraken af om begin september samen te komen bij Lens te Oudenburg.

Op een regenachtige septemberdag vertrokken we richting Lens. Ann vertelde ons dat het meerdere jaren zou duren vooraleer ze een volledig nieuwe variëteit konden kweken en het jubileum van 2021 zou dan te kort dag zijn. Wat ze wél konden doen was ons laten kiezen uit een reeks cultivars die reeds op het proefveld stonden te wachten op een bestemming. Dus gingen we richting proefveld. Er stonden veel multiflora hybriden (waaronder moschata's) met prachtige trossen. Maar dat was niet wat ik voor ogen had. Wanneer mensen aan een roos denken dan denken ze aan die typische theehybride vorm; dus moesten we die kant op. Een beetje verder stonden we voor een moderne struikroos die grote nostalgische bloemen had in trossen én in een prachtige zalmroze kleur. Instinctief stak ik m'n neus in

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

de trossen en een heerlijke fruitgeur was duidelijk aanwezig. Bingo! 'That's the one', zei ik. Ann vertelde me dat de roos het resultaat was van een kruising tussen de Austin rozen 'Charles Austin' en 'Sceptre d'Isle'. Laat 'Charles Austin' nu net de roos zijn waarmee mijn liefde voor rozen begon. Daarom zag ik het als een teken.

Ann en Rudy zouden mij en mijn man die herfst drie exemplaren sturen en dan konden we ze in 2019 laten groeien in potten in onze tuin als test en indien ze goed werden bevonden kreeg het hele project groen licht.

Lente en zomer 2019 werd duidelijk dat we goed gekozen hadden want de rozen bleken sterke groeiers en hun bloemen waren magnifiek. Komvormig en gevuld met een sterke geur. Hun unieke zalmkleur verbloeiëde naar een zacht 'Just Joey'-roze.

Begin juli zag ik dan plotseling een knop opengaan die een totaal andere kleur had, namelijk goudgeel. Onmiddellijk wist ik dat we met een sport te maken hadden, de eerste sport die ik ooit zag.

Ann vertelde ons dat het inderdaad zeer zeldzaam was want zij hadden er ook nog maar vijf in hun carrière gezien. Ze vroeg of we de sport wilden laten enten? Natuurlijk!

En zo hadden we plots onze eigen roos naast de roos voor de abdij. Ann en Rudy zouden nu de abdiyroos beginnen te vermeerderen zodat we er in 2021 zeker genoeg hadden voor de doop én voor de reguliere verkoop vanaf de herfst van 2021 want dan zou ze ook in de nieuwe catalogus staan.

Nu nog een gepaste naam vinden voor de roos...

Aangezien nagenoeg alle nieuwe rozen in Europa een Engelse naam krijgen

kozen we voor 'Park Abbey rose'. Zeker richting verkoop zou dit beter aanslaan. Op zondag 4 juli 2021 was het dan zover, tijdens de jaarlijkse Norbertusmis werd de roos plechtig gedoopt, of beter 'gezegend', door prior Van Osta in een bomvolle abdijkerk. De paters waren in de wolken met dit prachtige cadeau en hun wens was om de roos aan te planten in de Conventstuin van de abdij, iets wat dan ook gebeurde. Vandaag staan de rozen te groeien en bloeien in de tuinen van dit schitterend stukje erfgoed.

De 'Park Abbey rose' is online te koop bij Lens Roses én in de museumshop van Parcum.

De inzegening van de roos kan je volgen op YouTube <https://youtu.be/godv2VEPKPs>

'Park Abbey Rose' (foto: Lens Roses)

'Park Abbey Rose' wordt gezegend

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Blijvende interesse voor de Rozenproeftuin Kasteel 't Hooghe

61ste internationale rozenconcoure te Kortrijk

De internationale rozenkeuring op vrijdag 24.06.22 ging van start onder een zwaar onweer, maar eindigde in een fantastische samenkomst van gelijkgezinde plantenliefhebbers. De voorzitter van de internationale jury kon dan ook trots de Gouden roos Kortrijk 2022 onthullen.

Het Internationaal rosarium Kortrijk in het Kasteelpark 't Hooghe met zijn proeftuin is ongetwijfeld een belangrijk referentiepunt in de teelt en het gebruik van rozen in Vlaanderen.

Stormachtige omstandigheden

Het voorbije jaar verliepen de bijeenkomsten van de Werkgroep Rozentuin Kortrijk enigszins moeizaam. Door Corona kon er niet vergaderd worden zoals normaal, maar toch gaf men niet op en konden de individuele inzendingen van rozen regelmatig gekeurd worden door de permanente juryleden.

Anderzijds waren de weersomstandigheden evenmin normaal te noemen. De laatste maanden en weken kende de Rozentuin Kortrijk klimatologisch een onevenwichtig verloop. Weken van overdreven hitte en droogte voor de tijd van het jaar gevolgd door momenten van buitensporige neerslag waren niet heilzaam voor de groei en bloei van de rozen. Er was dan ook snel degradatie van de planten, wat zich duidelijk manifesteerde tijdens de internationale keuring eind juni. Heel wat rozen waren over de top en toonden onvoldoende hun kleurrijke bloemenpracht. Misschien is het raadzaam om in de toekomst de keuring in Kortrijk enkele weken te vervroegen?

Tot overmaat van ramp misschien was er bij de start van de internationale keuring 2022 een buitensporig onweder in het Kortrijkse. Donder, bliksem en bakken regen dompelden de rozentuin van Kasteel 't Hooghe om in een watertuin. Gelukkig konden de juryleden schuilen onder de feesttent die opgesteld stond in de demonstratietuin. Uiteindelijk kon het keuren dan toch van start gaan en scheen de zon helend over de proeftuin. Toch was het keuren niet evident. De rozen waren nat en veelal enigszins platgeslagen. De geur van de bloemen was ook moeilijker dan normaal te ontwaren.

Toch kon de jurering in zijn geheel goed afgerond worden en werden de rozen beoordeeld op hun geschiktheid voor de groeiomstandigheden in Vlaanderen. Opmerkelijk dit jaar was zeker de vroege bloei van de rozen in de proeftuin als gevolg van warmte en droogte vroeg in het seizoen. Gemiddeld waren de planten ook lager en kleiner. Opvallend was wel dat er relatief weinig ziektes op de rozenplanten voorkwamen. Daar wordt door de telers al jaren met succes aan gewerkt. De sterkste rozen hebben zich dan ook ten volle bewezen.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Uiteindelijk werd de Gouden roos toegekend. De meeste juryleden waren evenwel overtuigd dat deze keuring geen echte super excellente uitschieters opgeleverd heeft. Blijkbaar eist ons gewijzigd klimaat heel wat van onze rozenplanten.

Rozenkeuring 2022

Leden van de internationale jury aan het werk in de proeftuin van Kasteel 't Hooghe, Kortrijk

De keuring 2022 verliep onder het voorzitterschap van tuin- en landschapsarchitect Hanno Dirkse, eredirecteur van de Groendienst van de stad Luxemburg in het Groothertogdom Luxemburg. Momenteel is hij voorzitter van de Luxemburgse vakvereniging Confrérie Saint-Fiacre Luxembourg.

Een 40-tal internationale juryleden waren aanwezig, experts of rozenkenners, afkomstig uit diverse groendiensten, wetenschappelijke instellingen en vakverenigingen in binnen- en buitenland.

Tien rozenkwekers uit vijf landen (België, Nederland, Denemarken, Frankrijk en Duitsland) stuurden nieuwe rozen naar de rozenproeftuin te Kortrijk, een totaal van 90 rozensoorten. Daarvan waren er een 63 volledig nieuwe soorten en 27 variëteiten die de jongste vijf jaar al in de handel gebracht werden. De kwekers van de best geklasseerde rozen behaalden op 24.06.22 een ereprijs. De roos met de hoogste score werd bekroond met de titel: *Gouden roos Kortrijk 2022*.

De Permanente jury beoordeelt gedurende twee jaar op een totaal van 70 %, de Internationale jury keurt voor 30 %. Gewas, ziekte, bloei en geur zijn de belangrijkste beoordelingscriteria. Het is belangrijk dat rozen gepromoot worden die zeker voldoen aan de hedendaagse eisen, qua duurzaamheid, klimaatbestendigheid en ziektegevoeligheid. Ook het telen zonder biociden is momenteel een eis vanwege teler en eindgebruiker.

De *Gouden roos Kortrijk 2022* werd toegekend aan: codenaam 'KO 10/7456-02' van de veredelaar Kordes, Duitsland. Dit is een struikroos opgesteld in perk 34 in de proeftuin. Het is een bloedrode enkelbloemige roos met opvallende lange gele meeldraden. De score was 72,03 %. De teler Kordes behaalde ook opvallend veel gouden en zilveren medailles, naast de veredelaars ILVO, Tantau, Eve

Gouden roos Kortrijk 2022, Kordes

André en Lens.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Een speciale vermelding werd toegekend aan 2 extra geurende rozen namelijk de rose roos met codenaam 'RT 15539' van Tantau en de violet-rode roos 'Für Elise' van Kordes.

Blijvende interesse voor de Rozenproeftuin Kasteel 't Hooghe Kortrijk

De heer Hendrik Vandorpe kon de Gouden roos Kortrijk 2022 en de Gouden en Zilveren medailles voor Kordes in ontvangst nemen

De rozentuin Kortrijk werd aangelegd vanaf 1959 en de eerste internationale rozenkeuring werd georganiseerd door het Provinciebestuur vanaf 1961, dus 61 jaar terug.

Steeds stond de werking en het beheer van de tuin onder de supervisie van INAGRO Beitem-Roeselare, het provinciaal expertisecentrum voor land- en tuinbouw. In het verleden was dit kenniscentrum steeds begaan met de ontwikkeling van de landbouw, maar ook van de tuinbouw en sierteelt in de provincie West-Vlaanderen. De laatste decennia was de sierteelt en groenvoorziening minder de corebusiness van INAGRO, maar werd daarvoor verwezen naar het Oost-Vlaamse Proefcentrum voor Sierteelt en groen (PCS) te Destelbergen. Niettemin heeft INAGRO een mooi palmares opgebouwd waarbij ze in het verleden acties ondernam om de sierteelt en groenvoorziening te ondersteunen. We denken daarbij aan provinciale tentoonstellingen, maar ook aan de inrichting van proeftuinen, keurings- en adviescommissies inzake sierteeltgewassen en tuinaanleg. Zo werd na de Eerste Wereldoorlog het accent gelegd op de teelt van

allerhande bloembollen in volle grond als nateelt bij landbouwers. Na de Tweede Wereldoorlog werd in Beitem een proeftuin ingericht om de teelt van dahlia's te stimuleren. Later werd ook een demotuin voor het grote publiek ingericht in Bredene samen met het Vlaamse gewest. Voor de boomkwekerijsector werd in de tuinen van het Permekemuseum te Jabbeke ook een tijd lang een pinetum ingericht. Ook de teelt van fruitbomen werd toen fel ondersteund door INAGRO. Vanaf 1959 werden de rozen gepromoot bij vakmensen en het grote publiek via de rozentuin Kortrijk. Daarnaast werd in de jaren 1996-2001 studiewerk verricht omtrent zoutminnende planten in de Westhoek en aan de Belgische kust. Tussen 1992 en 2007 verzorgde INAGRO ook bedrijfsvoorlichting bij boomkwekerijen, vooral gericht op de bestrijding van specifieke ziekten en plagen. Momenteel is de rozentuin Kortrijk nog de enige proeftuin voor sierteelt die INAGRO opvolgt en beheert. Dit gebeurt samen met de Stad Kortrijk die met het provinciaal kasteelpark 't Hooghe een mooi en verzorgd stadspark kan aanbieden aan de bevolking. De toeristische diensten van Kortrijk en de provincie promoten dan ook graag deze excellente bloemen- en plantentuin. Een recente studie en publicatie van het Provinciebestuur, namelijk *Wilde rozen in het Zwin en de kustduinen* (Zwaenepoel A., 2019), focust op het voorkomen, vrijwaren en stimuleren van wilde rozen, vooral in de West-Vlaamse kustduinen en in het natuurreservaat Het Zwin te Knokke. Zo wordt ook aandacht gegeven aan de ecologische en botanische waarde van rozen, hun geschiedenis, biotopen, kruisingen en het belang van rozen voor het natuurbehoud.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Revival van de roos

Rozen waren steeds geliefde planten voor tuin en park, voor privaat en openbaar groen. Echte tuinliefhebbers zijn dan ook rozenliefhebbers die constant nieuwe soorten uittesten in hun tuin.

Openbare besturen zijn soms terughoudend en kiezen momenteel massaal voor de trendy bloemenweiden en vaste planten. Vergeet echter niet dat rozen ook een heel goed alternatief zijn en perfect toepasbaar in openbaar groen. De grote vorm- en kleurenrijkdom, de sterkte van de plant tegen droogte, hun bijenvriendelijk karakter en de lange bloeirijkdom maken van de roos een bloem die blijvend moet gepromoot en gekoesterd worden.

Internationaal Rosarium Kortrijk

Kasteelpark 't Hooghe

Doorniksesteenweg 218, 8500 Kortrijk

051 273387

www.rozentuinkortrijk.be

Vandromme Dirk Tillo

Secretaris K.Hofbouwmij. Sint-Fiacre

UITSLAG ROZENCONCOURS INTERNATIONAAL ROSARIUM KORTRIJK 2022

Gouden Roos Kortrijk 2022

Naam of code	Veredelaar	Type	Punten %
Ko 10/7456-02	Kordes	Struik	72,03

Gouden medailles

Ko 12/4473-03	Kordes	Bodembedekker	72,02
Xenia	Kordes	Floribunda	71,04
Mel Bee	ILVO	Struik	70,60
RT 15539	Tantau	Struik	69,65
Sternenhimmel	Kordes	Mini	69,58
Evevilady	Eve André	Floribunda	69,51

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Zilereren medailles

Cayenne	Kordes	Struik	68,85
Enjoy	Kordes	Floribunda	68,66
Fur Elise	Kordes	Floribunda	68,31
Landfrauen	Tantau	Bodembedekker	68,19

Geurdende rozen

RT 15539	Tantau	Struik	69,66
Fur Elise	Kordes	Floribunda	68,32

Keuring in Le Roeulx: Royal Concours International 2022 de Roses Nouvelles du Roeulx.

119 nieuwe cultivars werden gekeurd tijdens de 59ste internationale keuring in Le Roeulx. Ze werden ingediend door 30 veredelaars uit 11 landen. De klimrozen werden geplant tijdens de winter van 2019-2020, de andere rozen tijdens de volgende winter. Volgende categorieën stonden in de keuringstuin: 2 botanische rozen, bodem bedekkende rozen, 45 trosrozen met dubbele bloemen, 17 trosrozen met enkele bloemen, 5 miniatuurrozen, 9 heesterrozen (parkrozen), 26 grootbloemige rozen met één of enkele bloemen per steel en 13 klimrozen. Merk op dat deze indeling een heel duidelijke omschrijving geeft van het type bloem. Het valt op dat de trosrozen dominant aanwezig waren in deze keuringstuin. Dit reflecteert de tendens dat veel tuiniers kiezen voor heel bloemrijke rozen, die bovendien meermaals per jaar bloeien. Ook waren er niet veel sterk geurende rozen.

De winters waren niet erg koud. Tijdens de voorbije winter heeft het nauwelijks gevoren. Bovendien is er dit jaar heel weinig regen gevallen. In mei viel er in enkele uren 45 liter hemelwater, genoeg om de rozenstruiken te stimuleren tot bloeien. Maar daarna werd het droog, heel droog. Zo droog zelfs dat de leden van de permanente jury vreesden dat er geen tweede of derde bloeiperiode meer zou zijn. Toch werden de wedstrijdregels strikt gevolgd en werden de rozen op 5 juli gesnoeid, hopen op voldoende bloemen tijdens de eerste week van september. De betere rozen stonden inderdaad redelijk mooi tot heel mooi. Ook in minder goede tijden tonen de goede rozen hun kwaliteiten. Met de evolutie op het gebied van klimaat in het achterhoofd, moeten we misschien kiezen voor rozen die in droge periodes toch heel goed blijven.

De permanente jury beoordeelde de rozen meerdere keren in 2021 en 2022. Ze besloten dat de toestand van enkele rozen niet toeliet om die te laten beoordelen door de internationale jury. Voor deze laatste waren er nog ruim voldoende mooie goed gezonde rozen om te keuren op 2 september 2022.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Op de middag wandelden we naar de ingang van het ancien Hôpital Sint-Jacques. Daar werd door de burgemeester Benoît Friart, samen met de voorzitter van de World Federation of Rose Societies, Henriette de Briey, en de hoofdtuinier Pierre Lauwers de 'Espace Rose Baronne Lily' officieel geopend. Het is een tuin in Japanse stijl met altijd groenblijvende planten en veel rozen, waaronder vijftig struiken 'Baronne Lily' van Hosu Ha. Deze tuin is een eerbetoon aan de medeoprichtster van de World Federation of Rose Societies en een persoon die Le Roelux diep in haar hart droeg.

Bij de uitreiking van de prijzen werd er vooraf tijd gemaakt voor verdienstelijke veredelaars die zich dit jaar onderscheiden hebben bij de keuringen in Baden-Baden en in Bagatelle, Parijs. De Gouden Roos van Baden-Baden werd door Markus Brunsing aan de amateur veredelaar David Kenny uit Ierland overhandigd voor de roodbloemige floribunda 'Trudy'. De prijzen gewonnen tijdens het Concours International de Roses Nouvelles de Bagatelle werden overhandigd door Erik Benoit en Jean-Pierre Lelièvre, respectievelijk hoofdtuinier en secretaris van deze wedstrijd. Ann Velle ontving een certificaat voor de miniatuurroos 'VEL20mitach' en Lees Leus kreeg de eerste prijs voor 'Mel Bee' en een certificaat voor 'Bee Proud'.

Markus Brunsing overhandigt de Gouden Roos van Baden-Baden, gewonnen voor 'Trudy', aan David Kenny

Boven: Leen Leeus krijgt een de eerste prijs en een certificaat uit de handen van de leiding van het concours in Bagatelle

Links: Ann Velle krijgt een certificaat van de leiding van het concours in Bagatelle

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

De beste rozen.

Een Gouden Medaille werd gewonnen door de heester 'KO10/7456-02' van Kordes. Toen ik 's morgens met Thomas Proll de tuin binnenwandelde, viel ze ons al direct op tussen de andere rozen. De struik draagt veel enkele bloedrode bloemen waartegen de gele meeldraden goed contrasteren. De bloemen geuren

weinig. Ze is nog niet te koop en bij Kordes Rosen zoeken ze nog uit of ze deze roos als klimmer of als heester op de markt zullen brengen. Merk op dat deze variëteit dit jaar ook bekroond werd met een Gouden Medaille in Kortrijk. In juni en in september, na deze uitzonderlijke zomer, was ze steeds de beste in België.

Thomas Proll van de firma Kordes Rosen ontving talrijke prijzen waaronder de geurprijs voor 'KO 12/4555-16' en de Gouden medaille voor 'KO 10/7456-02'

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

Aart Westdijk ontvangt voor de firma Tantau de 'Grand Prix de la Ville du Roetulx 2022' voor de roos 'Mauritia' (foto: links, Tantau)

In de groep 'tige unique', een andere omschrijving voor de klassieke term theehybride, won de roos 'Mauritia' van de firma Rosen Tantau een Gouden Medaille. Deze perzikroze goedgevulde roos won ook de geurprijs en de 'Grand Prix de la Ville du Roetulx 2022'.

'Finn's Rose®' van Lens Roses werd de Rose Elite van Le Roetulx 2022. Ze werd verkozen als beste roos uit alle rozen die in 2021 een onderscheiding behaalde. Het is een moschatahybride met pluimvormige lange smalle trossen van koraalroze bloemen. Als ze volledig open zijn, zijn de halfgevulde bloemen plat waardoor de meeldraden goed opvallen. Ze bloeit continu van juni tot oktober en verspreidt een fijne geur.

Zilveren medailles werden uitgereikt aan de bodembedekkende roos 'RT0099911' van Rosen Tantau en de heesterroos van Marco Braun 'BR100.103'. Een certificaat van verdienste ging naar Davide Dalla Libera voor de botanische roos '4-6-16/1-1 RU'; Martin Vissers voor de klimroos 'VISedarch', de moschatahybride 'La Fille du Vent®' van Lens Roses en de heester 'Big Rocket' van Marco Braun. De trosrozen 'BR 21200' van Marco Braun, 'ZE-813-BR' van David Zlesak, 'KO 11/8181/-01' van Kordes Rosen en 'EVEvilady' van Eve-Ratau en de theehybride 'RF 141858' van François Félix kregen ook een certificaat van verdienste.

Enkele nieuwe rozen van Lens Roses

'Finn's Rose' (Lens Roses®2022) (foto: rechts) is een lage moschatahybride die continu bloeit tussen juni en oktober. De middelgrote komvormige bloemen openen tot platte bloemen die hun meeldraden tonen en zo de bijen aantrekken. De bloemen zijn koraalroze en wit in het centrum. Ze verspreiden een de fijne geur van Rosa multiflora.

NIEUWSBRIEF ROZENVRIENDEN

Nieuwsbrief 22.5 september-oktober 2022

De pluimvormige lange smalle trossen tellen 4 tot 40 bloemen. De talrijke rode stekels verhogen de sierwaarde van de plant. Een frisse verschijning! Hoogte 80 cm, plantafstand 60 cm

'La Fille du Vent' (Lens Roses® 2022) (foto: links) is een elegante forse heester, rechtop groeiend met licht overhangende takken. Ze kan een hoogte van 1,5 m bereiken en tot 1 m breed worden. De grote trossen met enkele bloemen steken wuivend boven het groene loof uit. De bloemen zijn zachtgeel bij de aanvang en verkleuren naar wit met soms een rode vlek of een lichtroze rand. De rode takken zijn attractief, de lancetvormige bladen zijn middengroen en glanzend. Deze moschatahybride is ideaal voor groepen of als solitair.

Ann Velle ontvangt voor 'Finn's Rose®' de prijs 'Rose Elite van Le Roeulx 2022'

Verantwoordelijke uitgever: Jos Rogiers
Werkten mee aan deze nieuwsbrief: Berna, Lut De Haes, Dirk Milis, Dirk Vandromme en Jos.

©voorzitter@rozenvrienden.be